

Temü 7/11287-97
(GK:33)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4189
Konu : Soru Önergeleri

22 Kasım 2012
11/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.10.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-90027 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/11287, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/11288, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/11289, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/11290, 7/11291, 7/11292, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/11293, Aydın Milletvekili Osman AYDIN'a ait 7/11294, Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/11295, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/11296 ve Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR'e ait 7/11297 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. 7/11287, 7/11288, 7/11289, 7/11290,
7/11291, 7/11292, 7/11293, 7/11294
7/11295, 7/11296, 7/11297 (23 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Nurettin DEMİR
Muğla Milletvekili

Esas No

:7/11297

18 Haziran 2012 tarihli açıklamanızda, “Türkiye'nin hububat üretiminde geçen yıla göre azalma beklendiğini, buğday üretiminin 19,5 milyon ton civarında gerçekleşeceğini tahmin edildiğini” bildirmiştiniz. Kamuoyuna ve basına da yansıyan açıklamanızda, “2012 müdahale alım fiyatının, Anadolu kırmızı sert ekmeklik buğday için ton başına 665 TL olarak belirlendiğini, Dünya ekmeklik buğday fiyatlarına bakıldığında ise 01 Haziran 2011 tarihinde ton başına 365 ABD doları olan, sert kırmızı kışlık buğday fiyatının cari tarih itibarıyla 283 ABD dolarına gerilediğini, Türkiye'ye bakıldığında cari piyasalarda, kalitesine ve üretildiği bölgeye göre değişmekle birlikte ortalama olarak Anadolu kırmızı sert ekmeklik buğdayın ton başına 637 TL fiyattan, arpanın ise ton başına 540 TL fiyattan işlem gördüğünü” ifade etmiştiniz. Ancak, Hükümet tarafından açıklanan “buğday alım fiyatları” üreticilerimizde hayal kırıklığı yaratmıştır.

Türkiye'de, buğday toplum beslenmesi açısından kritik bir besin maddesidir. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) buğday stokları, kıtlık ve kuraklık gibi durumlarda büyük önem taşımaktadır. Dünyada sıcaklıkların 7 yıl süreyle yüksek seyretmesi ve kuraklık olması öngörülmektedir. Başta Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri olmak üzere, pek çok ülke üretim tahminlerini azaltıcı yönde revize ederken, kuraklığı ve aşırı sıcakları gerekçe göstermiştir. Rusya yaklaşık 2 yıldır, ABD ise yaklaşık 1 yıldır buğday stoklamaktadır. Bu bağlamda;

SORU 1) Türkiye’de 2013 ve 2014 yılları için, buğday üretimini geriletebilecek iklimatik bir durum beklentisi var mıdır? Bu konuda herhangi bir araştırma ya da istatistiki bir çalışma yapılmış mıdır?

SORU 2) Türkiye’de buğday stok/kullanım oranının çok düşük olduğu ve olağanüstü bir durumda büyük sıkıntı yaşanacağı iddiaları mevcuttur. “Buğday stoklaması” ile ilgili olarak Türkiye’de ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Toprak Mahsulleri Ofisi’nin toplam buğday stoku ne kadardır? Ülkemiz nüfusu göz önüne alındığında, olası bir buğday krizi karşısında bu stokun ne kadar süre için yeterli olması öngörülmektedir? Bu konuda ne gibi tedbirler alınmaktadır?

CEVAP 1-2) Ülkemizde buğday üretimi 2010 yılında 19,6 Milyon ton, 2011 yılında 21,8 Milyon ton olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılında ise TÜİK I. tahminine göre 20,1 Milyon ton olması beklenmektedir. Ülkemiz buğday tüketimi 18-18,5 Milyon ton civarında olup, üretimimiz tüketimimizi karşılayacak düzeydedir.

2012 yılı TMO buğday stoku 3 Milyon tondur. Ayrıca, piyasada 10-12 Milyon ton buğday stokunun olduğu düşünülmektedir. Bakanlığımızca gıda stoku konusunda gerekli çalışmalar ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde sürekli yapılmakta olup, olağanüstü bir durumda sıkıntı yaşanacağı yönündeki iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

4.4.13

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SORU 3) Bakanlığın açıkladığı düşük buğday fiyatlarına karşın, hasat döneminde buğday fiyatlarının piyasada daha yüksek seyrettiği kamuoyu ve basına da yansımıştır. Bu çelişkili durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP 3) Hububat ürünlerinde üretici ve tüketiciyi koruyacak işlevleri yürütmek ve piyasaları düzenleyici tedbirleri almak gibi önemli görevleri yürüten TMO, piyasaları yakından takip etmekte ve gerektiğinde müdahale eden etkin politikalarıyla gerek üreticilerin gerekse tüketicilerin mağduriyetini önlemektedir.

Ülkemizde buğday hasadı 22 Mayıs'ta Adana ili Yumurtalık ilçesi ve Hatay ili Kırıkhan ilçesinde başlamıştır. Hasat başlangıcında piyasa fiyatları yüksek seyrettiğinden TMO tarafından müdahale alım fiyatı açıklanmamış olup, üreticilerimizin depo ihtiyaçlarını karşılamak ve üretici mağduriyetini engellemek üzere 30.05.2012 tarihinde taahhütname karşılığı alımlar başlamıştır.

TMO tarafından, önceki yıllarda olduğu gibi 2012 yılında da; ürün maliyetleri (gübreleme, ilaçlama, toprak hazırlığı, ekim, sulama, bakım, hasat harman, arazi kirası vs.), üretim miktarı, enflasyon oranı, refah payı, üretimin sürdürülebilirliği, dünya piyasalarındaki gelişmeler ve bir önceki yılın fiyatları dikkate alınarak müdahale fiyatları belirlenmiştir.

Buğday piyasa fiyatlarının TMO'nun öngördüğü fiyat seviyelerine gerilemesi üzerine 18.06.2012 tarihinde Anadolu Kırmızı Sert Buğday için 665 TL/Ton müdahale alım fiyatı açıklayarak peşin ve emanet alımlara başlanmıştır.

Açıklanan bu fiyat, %11,5-12 oranında protein içeren buğdaylar için belirlenmiş olup proteini %13 ve üzerinde, süne oranı düşük olan kaliteli buğdaylarda ton başına 685 TL'ye kadar çıkabilmektedir.

Bu fiyatlara Bakanlığımızca sağlanan, prim, mazot, gübre, toprak analizi, sertifikalı tohum kullanımı gibi destekler ilave edildiğinde üretici eline geçen miktar daha da artmaktadır.

SORU 4) Türkiye'de hayvancılığın gelişiminde büyük önem taşıyan yemlik hububat üretimi, son derecede yetersizdir. Türkiye'de yemlik hububat üretimini nasıl geliştirmeyi düşünüyorsunuz? Bu konudaki çalışmalarınız nelerdir? Saman ithalatının temel gerekçesi nedir?

CEVAP 4) Ülkemizde 2011-2012 döneminde kışın sert ve uzun geçmesi, ilkbahar yağışlarının bazı bölgelerde yetersiz olması, özellikle Orta Anadolu Bölgesinde kuraklık yaşanması ve Doğu Anadolu Bölgesinde kış şartlarının sert geçmesi, bitkisel üretimde bazı ürünlerde üretimin düşmesine neden olmuş, çayır ve mera alanlarında ot boyları beklenen seviyelere ulaşmamış ve bitkiler erken kurumuştur. Ayrıca, hayvan sayısındaki artış nedeniyle yem bitkilerine olan talep artmıştır.

Ülkemizin 2011 yılı saman üretimi 28,3 Milyon ton olup, bunun 10 Milyon tonu hayvan yemi olarak kullanılmaktadır. İthalata izin verildiği tarihten 21.11.2012 tarihine kadar 1.342 ton gibi oldukça az miktarda saman ithalatı yapılmıştır.

7.10 72

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ülkemizde yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması ve kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi amacı ile yem bitkileri ekilişlerine destekleme uygulaması sürdürülmektedir. 2000 yılında 53.855 hektar alan için 10.741 çiftçiye toplam 2,4 Milyon TL ödeme yapılmış iken 2012 yılında 602.610 hektar alan için 189.277 çiftçiye 293 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Bugüne kadar yem bitkileri desteklemeleri kapsamında yaklaşık 5,8 Milyon hektar alanda 2 Milyon çiftçi için toplam 2,8 Milyar TL ödeme yapılmıştır.

Verilen destekler sonucunda 2002-2011 döneminde;

- Yem bitkileri ekiliş alanı 1 Milyon 153 Bin hektardan, 2 Milyon 226 Bin hektara,
- Toplam ekilen alan içerisinde yem bitkileri ekiliş oranı %6,4'ten, %14,2'e yükselmiştir.

SORU 5) Bilindiği üzere, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) her ay dünya hububat üretimini izleyen bültenler yayınlamaktadır. Oysa Türkiye'de en kritik ürün olan buğday arz ve taleplerini aylık, hatta yıllık olarak bile izlemek bile çok zordur. Bu konuda Bakanlığınız bünyesinde ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? 2010-2011 ve 2012 yıllarındaki buğday arz ve talepleri ne kadardır? Bu yıllarda kaç ton buğday alımı, kaç ton buğday ithalatı ve ihracatı yapılmıştır?

CEVAP 5) TÜİK verilerine göre Türkiye'de, 2010/11 döneminde toplam tahıl ürünlerinde yurtiçi üretimin yurtiçi talebi karşılama derecesi %99'dur. Toplam tahıl üretiminde en büyük paya sahip olan buğdayda ise yeterlilik derecesi %102'dir.

TMO resmi web sitesinde (www.tmo.gov.tr) günlük hububat bülteni yayınlanmakta olup, ülkemiz ve dünya hububat piyasaları ile hububatta yaşanan gelişmeler yakından takip edilmekte ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

SORU 6) 2013 ve 2014 döneminde, hububat ürünlerinde izlenecek politikalar nelerdir? Türkiye'nin ürettiği buğdayın kalitesi ve buna bağlı olarak da ihracatın artırılması ile ilgili Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?

CEVAP 6) Bakanlığımızca, 2013 ve daha sonraki yıllarda, şu an olduğu gibi piyasalar yakından takip edilerek gerekli tedbirler alınacak olup, ülkemiz üretim miktarına ve gelişen piyasa şartlarına göre politikalar oluşturulacaktır.

Üretilen buğdayın kalitesinin artırılması amacıyla 2011 yılında TMO, fiziksel analiz yanında kimyasal analize göre de fiyatlandırma yapmaya başlamıştır. Bu uygulama ile süne oranı düşük, protein oranı yüksek olan buğdaylara ilave fiyat verilmektedir. Süne oranı düşük, protein oranı yüksek olan Anadolu Kırmızı Sert Buğday'ların 665 TL/Ton olan müdahale alım fiyatı 685 TL/Tona kadar çıkabilmektedir. Gerçekleştirilen bu uygulama ile sertifikalı tohumluk kullanımında kayda değer bir artış sağlanmış, üreticilerimiz tarımsal teknolojilerden daha fazla faydalanarak kaliteli üretime yönelmişlerdir.

SORU 7) Verimde yer yer karşılaşılan düşüşle bağlantılı olarak buğday üretiminin gerilemesinin ardından, buğday üreticisinin mağduriyetinin giderilmesi için Bakanlığınız bünyesinde hangi çalışmalar yapılacaktır? Bu yıl yapılan zamların ardından buğday üreticilerini koruma konusunda politikalarınız var mıdır? Varsa nelerdir?

4.10 12

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 7) Bakanlığımızca uygulanmaya başlanan Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli içerisinde oluşturulan Talep Tahmin Modülü geleceğe yönelik üretim, tüketim ve ihracat tahminleri ile ülkesel politikalara yön verilmektedir.

Bakanlığımızca iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak belirlenen, Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında üretim deseninin belirlenmesi, arz fazlası olan ürünlerin yerine yeni ürünlerin teşvik edilmesi, sanayinin ham madde ihtiyacının sağlanmasına yönelik olarak 30 havza belirlenmiştir. Belirlenen bu havzalarda hangi tür ve çeşitlerinin desteklenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Destekleme kapsamındaki ürünlerin prim miktarları her yıl Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından bütçe imkânları doğrultusunda belirlenmektedir.

Bakanlığımızca 2011 yılı buğday ürününe;

- Fark Ödemesi Desteği 5 Kr/kg,
- Mazot 4 TL/da,
- Gübre 5 TL/da,
- Toprak Analizi 2,5 TL/da,
- Yurt içi sertifikalı tohum kullanım desteği 6 TL/da,
- Yurt içi sertifikalı tohum üretim desteği 0,1 TL/kg,
- Organik tarım yapan üreticilere 10 TL/da,
- Tarım Danışmanlığı Desteği işletme başına 600 TL destek verilmektedir.

Yürütülen çalışmalar ve sağlanan desteklerle buğdayda 2002-2011 döneminde ortalama verimde de artışlar yaşanmıştır. 2002 yılında dekara ortalama 210 kg olan buğday verimi, 2011 yılında dekara 269 kg'ya yükselmiştir.

Ülkemiz buğday üretiminin, yapımı devam eden sulama projelerinin uygulamaya geçmesiyle birlikte daha da artması beklenmektedir.

4.85